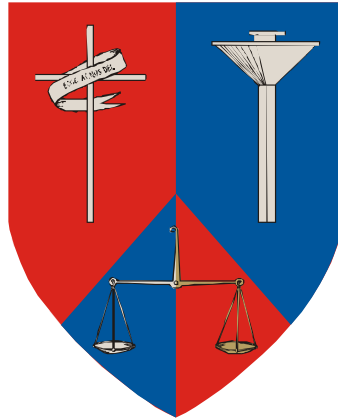

Pacsa Város Települési Esélyegyenlőségi Programja

**Pacsa Város Önkormányzata
2018-2023**

Döntésre előkészítette:

Marton Nikolett titkársági-személyügyi ügyintéző

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	4
Bevezetés	4
Célok	5
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	7
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	7
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	46
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	49
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	52
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	54
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	56
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	57
1. Megvalósítás.....	57
A megvalósítás előkészítése	57
A megvalósítás folyamata	58
Monitoring és visszacsatolás	58
Nyilvánosság.....	59
Érvényesülés, módosítás	60
2. A HEP IT részletei.....	61
Jövőképünk.....	61
Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	62
4. Elfogadás módja és dátuma.....	65

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Az Európai Bizottság 2004 májusában tette közzé az „Esélyegyenlőség és diszkriminációmentesség a kibővített Európai Unióban” című Zöld Könyvet, amelyben konzultációra hívta az érintett szervezeteket, szereplőket. Ezek a konzultációk megerősítették azt az álláspontot, mely szerint kiemelkedően fontos mind az esélyegyenlőség, mind a diszkrimináció elleni küzdelem terén megvalósuló közösségi akciók kezdeményezése, beleértve az Európai Unió antidiszkriminációs jogalkotása hatásának maximalizálását.

A diszkrimináció elleni fellépéssel és az esélyegyenlőséggel kapcsolatos törekvéseket a mindenki számára irányadó Esélyegyenlőségi Keretstratégia foglalta magába. Ennek nyomdokaiba lépett a 2007-től 2013-ig terjedő időszakra vonatkozó egységes szerkezetbe foglalt, egy közösségi akcióprogramként megfogalmazott PROGRESS közösségi program.

A közösségi jog e témakörre vonatkozó teljes harmonizációját hazánkban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) valósította meg. A törvény kimondja, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség és deklarált célja, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára. Lehetővé teszi a közérdekű igényérvényesítést, a jogsérelem esetén a bizonyítási teher megfordulását, és a 2005. évtől kezdődően speciális, az egyenlő bánásmód megsértése esetén eljáró hatóság felállítását rendelte el (Egyenlő Bánásmód Hatóság).

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése Magyarország számára is alapvető jelentőségű. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség - és képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

Kiemelt jelentőséggel bír, hogy minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is

Összhangban a törvény, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban a Kormányrendelet) és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Pacsa Város Önkormányzata az alábbiakban dolgozza ki Települési Esélyegyenlőségi Programját:

A Program célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely az állam, az önkormányzatok és ezek intézményei, a civil szervezetek és a magánszemélyek feladata.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Nem csupán követelmény, hanem az önkormányzatok hosszú távú érdeke is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges, vagy fogyatékossgal élő, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség.

A Programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Pacska Város Önkormányzatának célja, hogy Pacska olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen, vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

A Program kiemelt figyelmet fordít a Kormányrendelet alapján elsődlegesen védettnek, illetve hátrányos helyzetűnek minősülő csoportok: **a nők, a gyermekek, a romák, az idősek, a mélyszegénységben élők és a fogyatékkal élők** helyzetére.

A Program egyes, hátrányos helyzetű csoportok feltárását, valamint esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz, így különösen:

- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzése, megszüntetése;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő eséllyel történő hozzáférés biztosítása;
- munkaerő-piaci, tevékenységi szegregáció visszaszorítása;
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentése, foglalkoztatási esélyeik javítása;
- a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése;
- a döntéshozatalban, illetve a közügyek irányításában a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítése érdekében.

A Program a vonatkozó jogszabályi előírásokra, és az Európai Unió ajánlásaira tekintettel készült.

Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze Pacska város problémáit, lehetőségeit. Az elemzés öt területre koncentrál: **lakhatás, foglalkoztatás, egészségügy, oktatás, szociális- és közszolgáltatások.**

A helyi esélyegyenlőségi program tartalmazza a célok megvalósításának forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Fentieknek megfelelően Pacska Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, így célja

- egy szolidáris, összetartó társadalom megteremtése a hagyományos megkülönböztetés visszaszorításával, s a társadalmi szakadék megszüntetésével
- az oktatási, a szociális, az egészségügyi és foglalkoztatási célok összehangolását,
- a különböző juttatásokhoz és közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítását, egyenlő hozzáférést,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Céljai elérése érdekében a köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések vonatkozásában együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

- Magyarország Alaptörvénye
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról (Ebkvtv.)
- 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

A települési önkormányzatoknak öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot kell elfogadniuk, amelyben helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a helyi önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv összhangjáról.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

- a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre;
- b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépéssel, továbbá az egyenlő eséllyel történő hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre;
- c) a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre;
- d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról.

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán, vagy egyáltalán nem képesek élni. E törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (Mötv.)
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról (Szt.)
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkntv.)
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.)

- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló (továbbiakban: Flt.)
- 2011. évi CXCI. törvény A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól szóló (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről szóló (továbbiakban: Eütv.)

Az esélyegyenlőség biztosításával összefüggő etikai elvek

- **Megkülönböztetés tilalma, egyenlő bánásmód elve:**
a közszolgáltatások működésében meg kell előzni az állampolgárok hátrányos megkülönböztetését. A megkülönböztetés tilalma vonatkozik a lakosok bármilyen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti diszkriminációjára.
- **Az emberi méltóság tiszteletben tartása:**
Az állampolgárok emberi értékük, méltóságuk, egyediségük alapján tiszteletet érdemelnek, érdekeiket figyelembe véve olyan körülményeket és légkört kell kialakítani, melyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzését és megerősítését szolgálják.
- **Szolidaritás:**
A társadalom számára minden állampolgár egyformán értékes, ezért a város minden közösségének és polgárának érdeke a szolidaritás erősítése, mely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. A rászoruló embernek megfelelő hozzáférést kell biztosítani az erőforrásokhoz, szolgáltatásokhoz abból a célból, hogy ő maga is el tudja végezni feladatait, meg tudjon birkózni a nehézségekkel.
- **Méltányosság és rugalmas ellátás:**
A megkülönböztetés tilalma nem old fel minden létező egyenlőtlenséget. Olyan pozitív méltányos és rugalmas intézkedéseket kell kidolgozni, melyek elősegítik az érintettek társadalmi pozíciójának, életminőségének javulását.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Pacsa Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban, így a helyi rendeletekben, kiemelten a

- Pacsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének **14/2012. (V.24.) önkormányzati rendelete a gyermekjóléti alapellátásokról**
- Pacsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének **11/2016. (XI.04.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátás körzeteiről**
- Pacsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének **1/2013 (II.14.) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletének, valamint elidegenítésének szabályairól**
- Pacsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének **6/2011. (IV.18.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokról.**

- **Pacska Város Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról**

Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a kerület lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Program figyelembe veszi Pacsa Város Önkormányzatának mindazon dokumentumait, melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására, így különösen:

- Pacsa Város Önkormányzata Gazdasági Programja (2014 - 2019);
- Település Arculati Kézikönyv
- Pacsai Általános Iskola Pedagógiai Programja

A fenti dokumentumokban meghatározott célkitűzéseket jelen Program nem tartalmazza, mivel azokban az egyes területeket érintő feladatok, határidők részletesen meghatározásra kerültek.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Pacsa Városa tagként szerepel az alábbi társulásokban:

- Pacsa és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás
- Közép - Zalai Szociális és Gyermekjóléti Társulás
- Pacsai Óvodafenntartó Intézményi Társulás.
- ZALAI SPA Hulladékgazdálkodási Társulás

A HEP meglátásunk szerint elsősorban a Közép - Zalai Szociális és Gyermekjóléti Társulás és a Pacsai Óvodafenntartó Intézményi Társuláshoz köthető, hiszen mindkét társulási forma céljai között szerepel

- hogy a társult önkormányzatok lakossága azonos eséllyel hozzájuthasson a helyi közszolgáltatási feladatkörbe tartozó gyermekjóléti és szociális alapellátás szolgáltatásaihoz,
- hogy e szolgáltatásokat valamennyi társult település önkormányzatára kiterjedően megszervezzék, integrált szervezeti keretek között azonos feltételek mellett magas szakmai és ellátási színvonalon biztosítsák a közigazgatási területükön élők számára.
- hogy a közös feladatmegvalósítással csökkenjenek a fenntartással járó fajlagos költségek azáltal, hogy az állami költségvetésből a társulás kiegészítő normatív állami hozzájárulásra jogosulttá váljon.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

A „Pacsa” településnév egy barátságos zalai kisvárost idéz, segítőkész lakóival, rendezett környezetével, amely méltán híres múlttal is rendelkezik a magyar futball történetében, de a sport terén megemlíthető a magyar hagyományokat őrző íjászat és a természetes környezetben található, igazi feltöltődésre alkalmas Horgásztava is.

Helyrajzilag a Principális-csatorna völgyének keleti peremén terül el, a Zalai-dombság lejtőin. A település kelet-nyugati irányban keresztezi a 75-ös másodrendű főút, amelyre Nagykanizsa felől egy fontosabb, illetve több kisebb, a szomszédos településekkel összekötő mellékút kapcsolódik. Autóbuszok kötik össze Nagykanizsával, Zalaegerszeggel és Keszthellyel, továbbá a környező településekről érkező járatok is ide tartanak.

Történetét tekintve honfoglalás kori település, nevét a Pál becező alakjáról kaphatta. Az oklevelekben 1226-ban találkozunk először a névvel. A Chany, Inkey, Rayki, Ormandy, Koroknai, Darabos, Gresei Pethő, Festetics és Esterházy családok birtokolták. Temploma a 13. századtól működött, és a 14. században további két kápolna épült mellé. Ez jól mutatja Pacsa tekintélyes méreteit, ám mivel a környéken Zalasabar volt a központi település, mezőváros nem fejlődhetett belőle. Lakói szőlőtermesztésből, kézművesiparból és földművelésből éltek.

A 17. században rengetegszer cserélt gazdát, mindazonáltal komoly fejlődést mutatott, többszöri jobbágytelepítéssel lakossága nagyban nőtt. Ekkor honosodott meg a szőlőművelés is. Az 1570-es években Pacsa is török kézre került, és ez az 1590-es évekig visszavetette a település fejlődését.

Az 1740-es évekre alakult ki Pacsa vezető szerepe a térségben. Nagy irányú gyarapodása a Kiegyezés utáni közigazgatási rendszer kiépültének volt köszönhető, illetve a vasút kiépültének. Ekkor a település járásszékhely lett, lakossága nagyban gyarapodott.

A századfordulón megindult az iparosodása is. Az 1920-as évekre már gőzmalom, téglá-, sajt-vajgyár és fűrésztelep működött Pacsán, de az Esterházy és Festetics majorságok is nagyban hozzájárultak a gazdaság élénkítéséhez. 1928-ban Pacsa és Pacsatüttös községek Pacsa néven egyesültek. Mindazonáltal a lakosság zöme rossz körülmények között élt, így az elvándorlás is megindult az 1930-as évektől.

A gazdasági világválság idején többször zavargások törtek ki a földesurak és az iparosok ellen. Az 1945-ös földosztás átmenetileg orvosolta a helyi problémákat. Bár központi jelentősége megmaradt, a megyén belüli jelentősége nagyban csökkent. Csak az 1990-es években történt infrastrukturális beruházások fékeztek valamelyest az elvándorlást.

Az új évezredben azonban már pozitív változás mutatkozott a településen, Pacsa 2009-ben városi rangot kapott.

Adottságaink, lehetőségeink

Jóllehet a település sem területét sem lélekszámát tekintve nem minősül nagynak, azonban adottságainak és infrastruktúrájának köszönhetően rendelkezik azzal, ami a biztonságos és kiegyensúlyozott életfeltételekhez szükséges minden korosztály számára – akár a helyben lakókat, akár a településen átutazókat, vendégeket illeti.

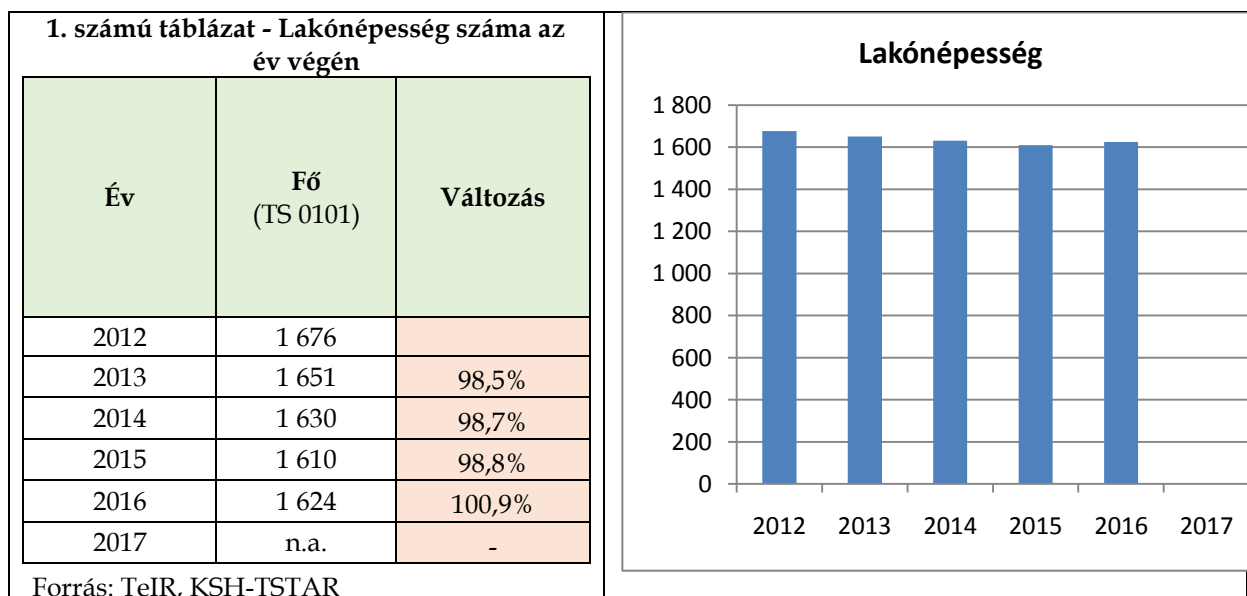
A településen található általános iskola és óvoda a 2012. évben külsőleg és belsőleg is teljesen megújult, a legmodernebb eszközök segítségével kiváló pedagógusok segítik a diákok fejlődését. A fejlett technikai megoldások segítségével és az épület akadálymentesítésének köszönhetően a fogyatékkal élő gyermekek is teljes értékű képzést kaphatnak. Található Pacsán polgármesteri hivatal, a járási hivatal okmányirodája, mentőállomás, katasztrófavédelmi kirendeltség, orvosi és fogorvosi rendelő is.

Gazdaság

Szociális és gazdasági helyzetét tekintve a kép kedvezőtlenebb, a település hátrányos besorolású. A térség természeti adottságaiból adódóan Pacsán jellemző gazdálkodási tevékenység a szántóföldi növénytermesztés, a kertgazdálkodás, a szőlő – és gyümölcsstermesztés, jelen van családi gazdálkodás formájában az állattenyésztés is. A földterület megközelítőleg 65%-a áll művelés alatt (becsült adat). Jellemző a szezonális munkavállalás, a környék gyümölcsöseiben. Az ipari tevékenységek körében csupán egy könnyűipari vállalkozás található meg, termékköre bútorgyártás. Van továbbá egy kenyérgyárunk, és 2014-ben újra megnyitotta kapuit a baromfifeldolgozó is. Kereskedelem, vendéglátás tekintetében található vendégház, és néhány kisebb, a helyi igényeket kiszolgáló üzlet. Az utóbbi néhány évet Pacsán is, mint országos viszonylatban a gazdasági regresszió jellemzi, a stagnáló fizetések és a kereskedelmi forgalom csökkenése.

Demográfia

Amint az 1. számú táblázatból megállapítható, a település lakónépessége folyamatos csökkenést mutatott egészen 2016-ig.

Az állandó lakosokhoz viszonyítva a 18-59 év közötti lakosok aránya a legmagasabb, de csak valamivel több, mint a fele az összlakosságnak. Magas a 65 év feletti aránya, és hosszútávú kihatásai lehetnek annak, hogy a 0-2 évesek száma az összlakosság mintegy 3,09 %-át teszi ki.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	836	879	1 715	51,25%	48,75%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			53	3,09%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	131	120	251	7,00%	7,64%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	24	26	50	1,40%	1,52%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	505	472	977	29,45%	27,52%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	66	71	137	3,85%	4,14%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	110	190	300	6,41%	11,08%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			-18
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	18	14	-6
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	20	19	-1
Összesen	38	33	-5

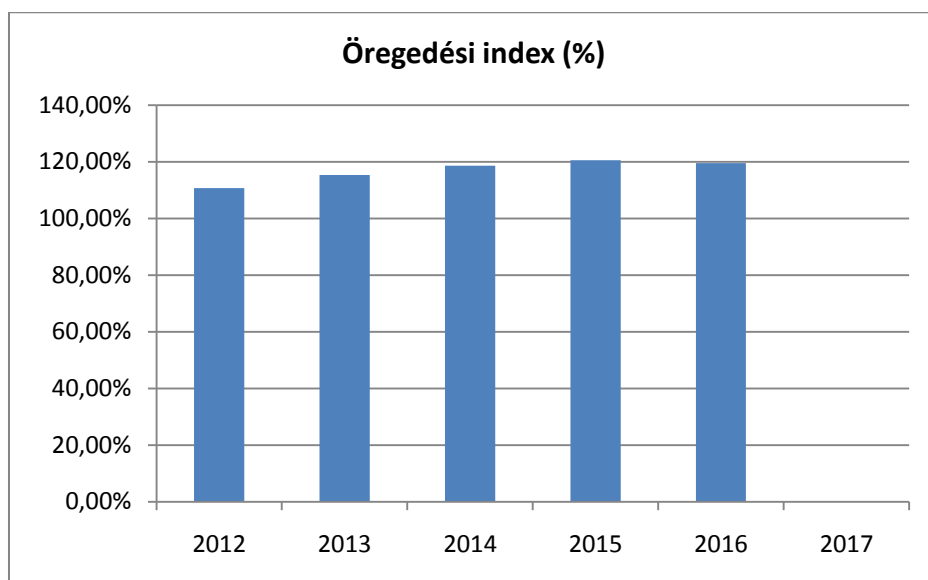
Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

Ennek alátámasztását szolgálja a 3. számú táblázat

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	290	262	110,69%
2013	293	254	115,35%
2014	293	247	118,62%
2015	299	248	120,56%
2016	300	251	119,52%
2017	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

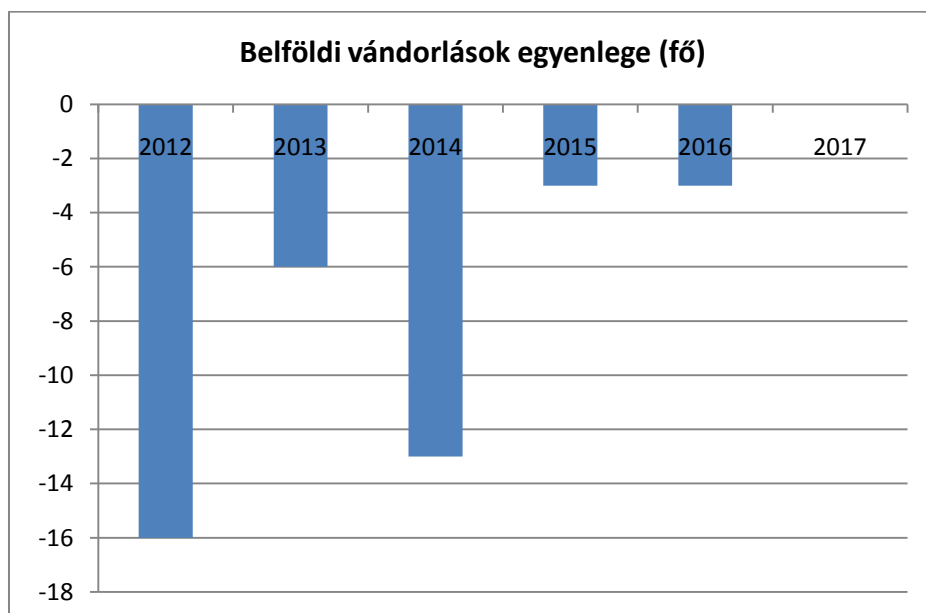

A csökkenő lakosságszám nagymértékben az öregedő lakosság következménye, a 4. számú táblázat alapján megállapítható, hogy az elvándorlás 2012 és 2014 években volt kiemelkedő a vizsgált időszak többi részében jóval kisebb mértékű.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	27	43	-16	-9
2013	27	33	-6	-3,4
2014	24	37	-13	-7,5
2015	42	45	-3	-1,74
2016	39	42	-3	-1,75
2017	n.a.	n.a.	-	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

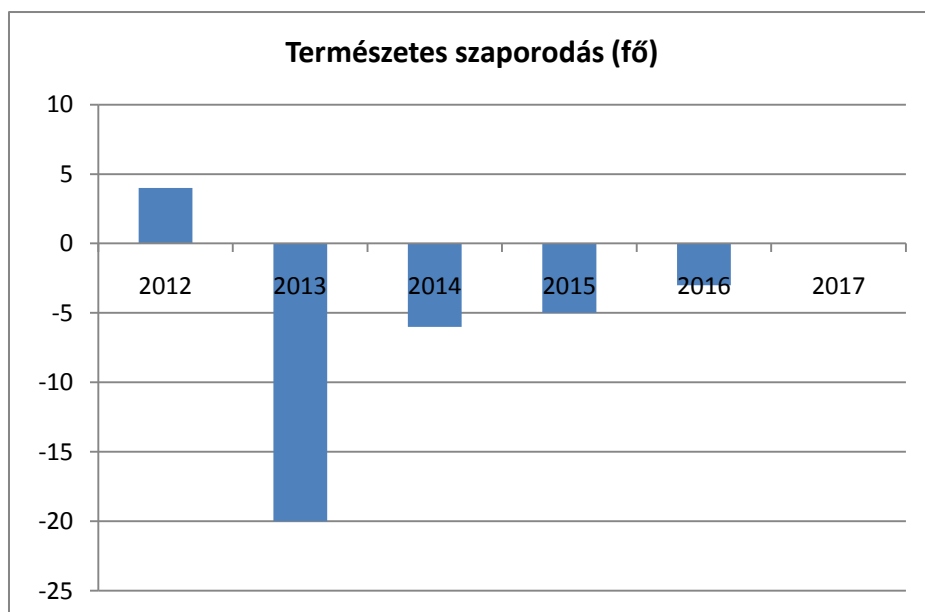

További adat a demográfiai változás tekintetében a csökkenő lakosságszám alátámasztására.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	14	10	4
2013	8	28	-20
2014	12	18	-6
2015	16	21	-5
2016	22	25	-3
2017	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Jelen fejezetben a HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést lehetőség szerint összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Pacsán hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. A településen nem működik nemzetiségi önkormányzat.

Az elmúlt években a hátrányos helyzetűek, inaktívak munkaerőpiacra történő visszakерүlése érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatással igyekezett segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást. Az egyenlőtlenség meglétét bizonyító esetekről nincs tudomásunk.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

Tapasztalataink szerint a munkaerőpiacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság és a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Országos viszonylatban munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulás legnagyobb vesztese a roma népesség, a megszűnő szakképzetlen munkát igénylő munkahelyek csökkenésével és megszűnésével a munkanélküliségi rátájuk meghaladta a nem roma származásúakét. Súlyos problémát rejt az, hogy az aktív munkavállalásra alkalmas romák közül 85-90%-a munkanélküli.

Városunkat tekintve e célcsoport elhelyezkedési esélyeinek és foglalkoztatásának növelését a munkaügyi központ számos eszközzel és munkaerőpiaci programmal igyekszik elősegíteni. Az Önkormányzat a közhasznú- és közcélú foglalkoztatás maximális kihasználtságával erősíti munkavállalási esélyeiket, évek viszonylatában elmondható, hogy ebben a programban 85%-ban romák vesznek részt.

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten mindent megtesz a település és környezete folyamatos (tovább) fejlesztése céljából, hiszen hivatásából kiindulóan is elsődleges feladata a település lakóinak biztonságérzete, életfeltételeinek, életminőségének javítása.

Ennek érdekében a pályázatok adta lehetőségek kihasználásán túl (például a Bursa felsőoktatási ösztöndíjprogram) ezen tervvel is a városi életér minőségének javítását, a község által nyújtott szolgáltatások fejlesztését tartja kiemelten fontosnak, emellett és ennek érdekében a közösségi akciók megvalósítását, helyi identitástudat erősítését, helyi foglalkoztatás javítását.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

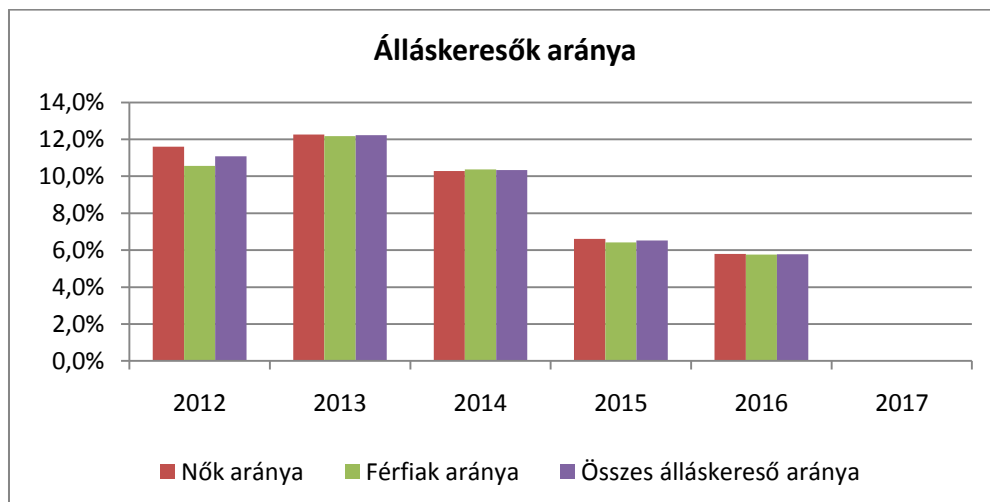
A 3.2.1. számú táblázat adataiból megállapítható, hogy a 15-64 év közöttieket tekintve mind a nők, mind a férfiak aránya csökkent, ezen belül a nyilvántartott női álláskeresők száma 4,8%-al a férfiaké 5,8 %-al csökkent az 5 év alatt.

A grafikus ábrából is látható, az eltelt 5 évben a munkanélküliség aránya 2013 -as évben volt a legmagasabb, majd folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, a nők és a férfiak arányában is az 5 évvel ezelőtti állapothoz képest majdnem fele.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	610	606	1 216	71	11,6%	64	10,6%	135	11,1%
2013	614	587	1 201	75	12,3%	72	12,2%	147	12,2%
2014	605	588	1 193	62	10,3%	61	10,4%	123	10,3%
2015	594	584	1 178	39	6,6%	38	6,4%	77	6,5%
2016	595	569	1 164	35	5,8%	33	5,8%	67	5,8%
2017	n.a.	n.a.	-	27	-	20	-	47	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek számát korcsoportos bontásban nézve a 2013-as év volt kiemelkedően magas a vizsgált 5 év viszonylatában.

25 – 54 év közötti korosztály, mint leginkább keresőképesek közül megállapítható, hogy az 5 év alatt csökkenés következett be az 30-34 éveseknél 3%, 35-39 éveseknél 0,7 %, 40-44 éveseknél 8,1 %, 45-49 éveseknél 0,2% és az 50-54 éveseknél 6,7 %, azonban egy korosztálynál kisebb növekedés történt: 25 – 29 évesek között 0,7%.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott állás keresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		135	147	123	77	67	37
20 év alatti (TS 1002)	Fő	3	4	4	3	3	2
	%	2,4%	2,7%	3,2%	3,6%	4,5%	6,1%
20-24 év (TS 1003)	Fő	17	19	17	12	8	3
	%	12,4%	12,9%	14,0%	15,3%	11,9%	8,2%
25-29 év (TS 1004)	Fő	15	16	12	8	6	4
	%	10,9%	10,7%	9,9%	10,7%	8,6%	11,6%
30-34 év (TS 1005)	Fő	19	14	10	6	6	4
	%	13,9%	9,4%	8,3%	8,1%	9,3%	10,9%
35-39 év (TS 1006)	Fő	14	19	10	6	5	4
	%	10,2%	12,8%	8,3%	7,5%	6,7%	9,5%
40-44 év (TS 1007)	Fő	19	15	14	9	8	2
	%	14,3%	10,1%	11,0%	11,7%	12,3%	6,1%
45-49 év (TS 1008)	Fő	15	19	16	9	10	4
	%	11,1%	12,9%	12,8%	11,1%	15,2%	10,9%
50-54 év (TS 1009)	Fő	18	24	18	8	6	3
	%	13,5%	16,0%	14,2%	10,1%	8,6%	6,8%
55-59 év (TS 1010)	Fő	13	13	16	11	9	6
	%	9,5%	9,0%	13,2%	13,7%	13,8%	15,6%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	2	5	6	6	6	5
	%	1,7%	3,4%	5,1%	8,1%	9,3%	14,3%

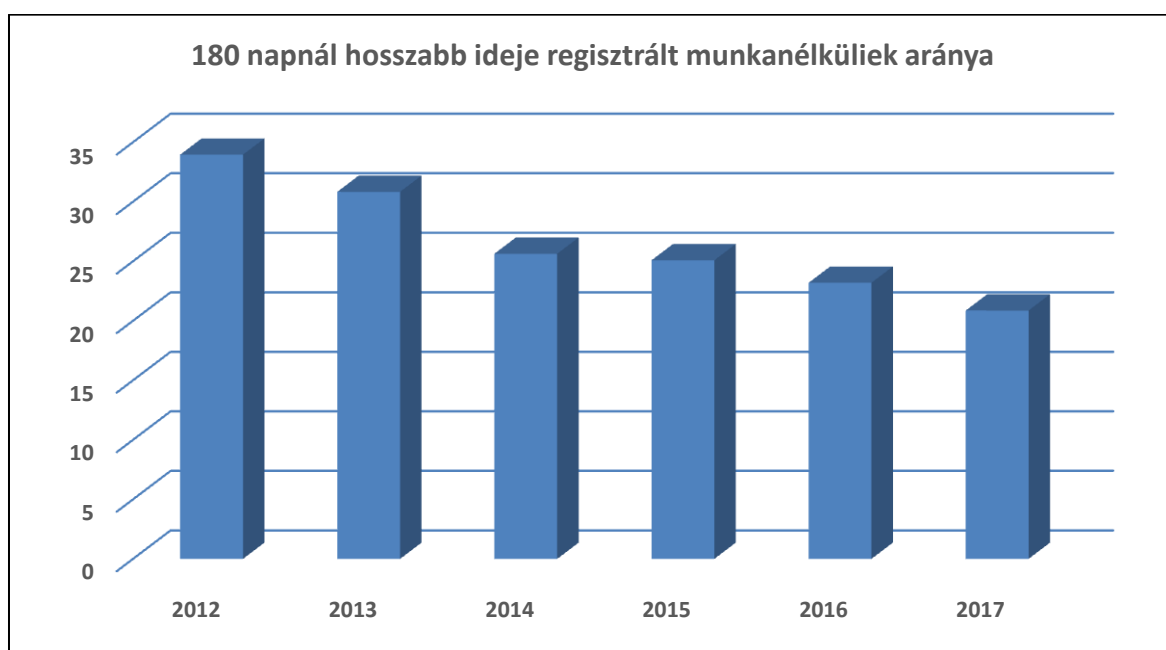
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Magasnak mondható azok száma, akik 180 napnál régebb óta munkanélküliek, jóllehet az 5 év viszonylatában a számuk csökkent. Ez a szám országos viszonylatban nem mondható magasnak, a térségben pedig különösen, miután a mezőgazdasági, családi gazdálkodáson kívül a foglalkoztatás ipari létesítmények hiányában nehézségeket okoz.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott állás keresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	34			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	31			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	26			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	25			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	23			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	21			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Összesen és százalékos arányban az eltelt 3 év viszonylatában lassú, de folyamatos csökkenés figyelhető meg (azonban nem felelhető el, hogy a lakosság szám is csökkent).

A 3.2.4. táblázat egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdekők helyzetére irányítaná a figyelmet, de sajnálatosan erre vonatkozó adatok nem elérhetőek a Teir rendszerben.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 18–29 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a

szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Mint az a 3.2.5. számú táblázatból látható, az iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség aránya csökkent, míg a legalább általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma nőtt.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	88,7%	79,0%	11,3%	21,0%
2011	95,1%	88,6%	4,9%	11,4%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	135	22	16,5%	53	39,3%	60	44,2%
2013	147	25	16,7%	60	40,5%	63	42,8%
2014	123	23	18,7%	48	39,1%	52	42,2%
2015	77	14	17,9%	27	34,9%	36	47,2%
2016	67	12	18,2%	27	40,5%	28	41,3%
2017	47	7	15,5%	17	35,3%	23	49,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek száma a 2013. évben emelkedést mutatott, majd az évek során folyamatosan csökkent, a 8 általános iskolainál magasabb végzettségűek 2016-ben nagyobb arányban nyilvántartott álláskeresők.

A 3. 2. 7. számú táblázat (általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek) valamint a 3.2.8. számú táblázat (felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában) nem kerül településünkön kitöltésre, amelynek oka, hogy nincsen sem felnőttoktatás, sem középfokú oktatási intézmény Pacsán.

c) közfoglalkoztatás

Pacsán 2009 óta van megszervezve a közfoglalkoztatás, amely évben átlagosan 20 fő vett részt.

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. 2017-ben összesen 28 fő munkanélküli dolgozott közfoglalkoztatásban, míg 2018. évben 24 fő, a nemek közti megoszlás megközelítőleg 50 – 50%.

A létszámok megközelítőleg azonosak évente, de látványosan nem csökkentette a tartós munkanélküliséget.

Két programban dolgoztak a közfoglalkoztatottak. Az egyik a helyi sajátosságok, mely programban Pacsa város közigazgatási területének tisztán tartása, parlagfű mentesítése, a zöldövezetek gondozása, a virágosítás valamint a település belvíz elvezetésének rendbetétele, folyamatos fenntartásának biztosítása jelentette a foglalkoztatottak munkaidejének nagy részét.

A másik – mezőgazdasági- programban, pedig több területen, fíliákban gazdálkodta, és szolgáltatott friss zöldséget Pacsa Város Önkormányzati Konyhájának.

Jellemzően (megközelítőleg 85%) a roma lakosság dolgozik közfoglalkoztatottként, évről évre személyükben szinte változatlanok, a folyamatos foglalkoztatásra az önkormányzatnak nincsen lehetősége, így minden program kezdetekor ismételtén vissza kell szoktatni a munka világába a dolgozókat.

Komoly probléma, hogy egy országos adat szerint a 16 év feletti lakosság 51 %-a még mindig digitálisan írástudatlan. Különösen nagy a lemaradás – az idősök mellett – a munkanélküliek, a hátrányos helyzetűek, a kistelepüléseken élők és alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani.

d.) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Városunkban, mint ahogyan azt a település bemutatása során kifejtettük, két ipari létesítmény található, az egyik bútorgyártással foglalkozó, 40 főt foglalkoztató vállalat, a másik pedig a baromfifeldolgozó, ahol a 212 főt foglalkoztatnak. Ezeken felül a legtöbb főt az iskola és az önkormányzat foglalkoztatja. A malom, fémmegmunkáló illetve az autószerviz 5-6 fő, a vendéglátóegységek 1-2 főt foglalkoztatnak.

Mezőgazdaságra szakosodott területen jellemző a szezonális munkavállalás a környék gyümölcsöseiben.

Miután autóbusszal könnyen megközelíthető a 25 km-es körzeten belül Zalaegerszeg, Hévíz, Keszthely – így a lakosság köréből napi bejárással így is van lehetőség munkavégzésre.

Segítséget jelenthet a családbarát munkahelyi program, a rugalmas munkaidő beosztás is.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok számára az iskolai oktatásban való rendszeres és aktív részvétel, a nyelvi képzés az, amelyben látjuk a felzárkózási lehetőséget, mert versenyképes tudás nélkül nincs lehetőségük elhelyezkedni. A városban a fiatalok elhelyezkedési lehetőségei korlátozottak, a polgármesteri hivatal, az iskola csak meghatározott felsőfokú végzettséggel tudja alkalmazni a munkavállalókat, illetve a szakmát tanulók a helyi kisebb vállalkozásoknál jelentkezhetnek. A térségben nyelvtudással idegenforgalomban (Balaton – part, Hévíz) is elhelyezkedhetnek.

A képzésüket megkönnyítendő az iskola a legmodernebb eszközökkel rendelkezik, illetve az önkormányzat minden évben több fiatal érdekében részt vesz a Bursa felsőoktatási ösztöndíj programban is.

Településünkön középiskola, felsőfokú tanintézet nincsen.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Pacsa Város Önkormányzata napi szintű és rendszeres kapcsolatban áll a Zala Megyei Kormányhivatal Zalaegerszegi Járási Hivatal Foglalkoztatási, Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Foglalkoztatási Osztályával, amely által szervezett foglalkoztatási programban lehetőség szerint részt veszünk. A Szociális Család és Gyermekjóléti Központ Pacsa is napi szinten keresi a lehetőségeket a munka világából kimaradtak számára, elsősorban feladatuk alkalmassá tenni rendszeres napi munkavégzésre a klienseket. A szociális törvény előírásainak megfelelően feladatuk a helyi foglalkoztatási programok megszervezése, a munkanélküliek segítése, mélyszegénységben állók feltérképezése. Településünkön nincsen lehetőség felnőttoktatásra az iskolában.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők és a romák tekintetében a közfoglalkoztatás jelent szinte egyedüli lehetősége, melyet önkormányzatunk folyamatosan megszervez, a c.) pontban kifejtettek szerint.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Meglátásunk szerint, aki a megfelelő végzettséggel és motivációval rendelkezik, az a településen vagy vonzáskörzetében előbb- utóbb el is tud helyezkedni, így hátrány csak abban az esetben érheti, ha ezek hiányoznak. Kiemelten fontosnak tartjuk a Közép - Zalai Szociális és Gyermekjóléti Társulás segítő - mentoráló munkáját, valamint a munkaügyi szervekkel közösen képzések szervezését, a mélyszegénységben élők azon való részvételét, mert alacsony iskolai végzettség, jövőkép hiánya, züllött életmód esetén sokkal kisebb az elhelyezkedési esély, míg egy új szakma megtanulásával az esélyek növelhetők.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület minden alkalommal beépített rendeletébe.

A szociális ellátás formáiról az Szt. felsorolásszerűen a 25. szakaszában rendelkezik. Jelen terv készítésekor hatályos szövege az alábbi:

„25. § (1) A jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátás nyújtható.
(2)*
(3)* Szociális rászorultság esetén a jogosult számára
a) a járási hivatal - az e törvényben meghatározott feltételek szerint -
aa) időskorúak járadékát,
ab) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
ac) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,
ad) a 41. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat, a 43. § szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: kiemelt ápolási díj), a 43/A. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: emelt összegű ápolási díj);
b) a képviselő-testület - az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint - települési támogatást
állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).”

A vizsgált időszakban a legfőbb változás, hogy az foglalkoztatást helyettesítő támogatást 2015. március 1-el átkerült a Járási Hivatalok hatáskörébe.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	1 216	2	0,2%
2013	1 201	5	0,4%
2014	1 193	6	0,5%
2015	1 178	6	0,5%
2016	1 164	6	0,5%
2017	-	5	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön 2017. évben az álláskeresői segélyben részesülők száma 5 fő, az eltelt 5 év viszonylatában mondhatni stagnál.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőök száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőök száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	135	13	9,5%
2013	147	14	9,2%
2014	123	6	4,9%
2015	77	7	9,1%
2016	67	7	10,0%
2017	47	6	11,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	51		4,21%		0,00%
2013	37		3,10%		0,00%
2014	29		2,45%		0,00%
2015	22	4	1,83%		0,00%
2016	7	6	0,62%		0,00%
2017	11	n.a.	#ÉRTÉK!		0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	691							
2013	690							
2014	691							
2015	690							
2016	689							
2017	n.a.							

a) bérlakás-állomány

Pacsa Város Önkormányzata Képviselő – testületének az önkormányzat tulajdonában levő lakások és helyiségek bérletének valamint elidegenítésének szabályairól szóló 1/2013 (II.14.) sz. rendelete szabályozza a lakások bérbeadásának jogcímeit, a lakáspályázat menetét, a felek jogai – kötelezettségeit. A bérlet az önkormányzati lakás használatáért szociális, költségelvű vagy piaci alapú lakbér fizetési kötelezettség terheli.

Az önkormányzatok ingatlankezelési és lakásellátási tevékenységéről szóló 2017. évi statisztikai adatok szerint Pacsán 19 kizárólag önkormányzati bérlakás van. Ebből 12 összkomfortos, 4 komfortos, és 3 komfort nélküli.

Szobaszám szerint 9 lakás 1 szobás, 6 darab másfél szobás és 4 darab 3 szobás.

b) szociális lakhatás

Kifejezetten szociális lakás nincsen a településen.

Pacsa Város Önkormányzata Képviselő – testületének az önkormányzat tulajdonában levő lakások és helyiségek bérletének valamint elidegenítésének szabályairól szóló 1/2013 (II.14.) sz. rendelete alapján szociális alapú lakbérfizetésre van lehetőség, amelynek összege a költségelvű és a piaci alapú lakbérhez képest lényegesen kedvezőbb.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Pacsa Városában nem releváns. Nem lakáscélú ingatlan 8 darab van összesen 900m²-en, de egyik sem szolgál lakás céljára.

d) elégtelen lakhatási körülmények, hajléktalanok

A lakosok legnagyobb része saját tulajdonú családi házban él. Veszélyeztetett lakhatási helyzetről olyan értelemben beszélhetünk, amely házak statikailag az idők folyamán elhasználódtak, felújításra szorulnak. Bejelentésre az önkormányzat egy alkalommal kérte az építészet hatóság közreműködését, de az épületet már évek óta lakatlan. Hajléktalanságról a településen nem beszélhetünk. Az önkormányzati bérlakások mindegyike megfelel a biztonságos lakhatás feltételeinek, folyamatosan a lehetőségek szerint kerülnek felújításra.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	104	n.a.
2013	123	19
2014	155	n.a.
2015	125	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2015. március 1. napjától a lakásfenntartási támogatás megszűnt, az akkor már megállapításra került támogatásokat folyósította az önkormányzat, de új beadására már nem volt lehetőség.

Pacska Város Önkormányzatának képviselő testülete 2015. év februárjában megalkotta a települési támogatásról szóló a 4/2015. (II.16.) önkormányzati rendeletét, amelyben rendelkezik arról, hogy a megszűnő támogatás helyett más módon támogassa a lakosságot.

A lakásfenntartási támogatást így felváltotta az energiatámogatás, melyet a rendelet egységesített és lakóingatlanonként 4000 Ft összegben határozott meg. A támogatás megállapítása során kiemelt figyelmet kap a lakóingatlan környezetének rendben tartása az ebtartási törvény betartása, illetve az önkormányzat felé fennálló köztartozások vizsgálata.

Egyéb lakhatást segítő támogatást az önkormányzat nem juttat, kivéve az önkormányzati lakás használatáért fizetendő szociális alapú lakbért, amelynek összege a költségelví és a piaci alapú lakbérhez képest lényegesen kedvezőbb. A lakbértámogatás feltételeit Pacska Város Önkormányzata Képviselő – testületének az önkormányzat tulajdonában levő lakások és helyiségek bérletének valamint elidegenítésének szabályairól szóló 1/2013 (II.14.) sz. rendelete szabályozza. Fontos kiemelni, hogy az önkormányzat a lehetőségeihez mérten a bérlakások használatától függően a szükséges felújítási, karbantartási és korszerűsítési munkálatokat elvégzi.

f) eladósodottság

Az önkormányzatok ingatlankezelési és lakásellátási tevékenységéről szóló 2017. évi statisztikai adatok szerint nincsen lakásbérlemény vagy nem lakás céljára szolgáló bérlemény tárgyevi bérhátralék. A lakók, ha nem is mindig pontosan határidőre, de fizetési hajlandóságot mutatnak a lakbér megtérítésére.

A saját lakóházak tekintetében nincsen adatunk, országos viszonylatban, miután a banki kamatok megnövelték az adósságokat, lehetséges, hogy néhány lakos küzd vele.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Pacsán a 19 bérlakás mindegyike frekvenciált övezetben fekszik, közel a település központjához. A települést, mint ahogyan azt a bemutató részben jeleztük, átszeli a 75 számú főút, Nagykanizsa és Rédics felé, amely kereszteződésében fekszik a település központja, az autóbusz-pályaudvar, vendéglátóegységek. Köré épültek a város lakóépületei, melyek mindegyikétől kényelmes sétával megközelíthetők a vásárlási pontok. A településen mindenhol van vezetékes villany, víz, gáz. Szennyvíz csak egyes területrészekben nincsen, ahol az nem volt megoldható a szintkülönbségek miatt. Pacsán belül nincsen buszközlekedés, miután a buszpályaudvarhoz képest, mint központi területhez közel helyezkednek el a házak, és rövid 5-10 perces sétával megoldható a hivatal, önkormányiroda, orvosi, gyógyszerári, vagy élelmiszerárúró hely megközelítése.

Pacska külterületi része Andorháza és Vásártér, ahol összesen 11 lakóház van, de csak 4 lakott. Víz illetve villany ellátás van.

Miután Pacsatűtös csak 1928 óta része Pacsának, de a településrész továbbra is mutat sajátosságokat, így a szegregátumok között jellemezzük részletesebben.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet- egészségügyi jellemzői stb.)

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:	3	
Telepi lakások száma a településen:	2012	94
	2013	94
	2014	93
	2015	93
	2016	92
	2017	92
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva:	75-ös számú főútról a Pacsa tábla előtt néhány száz méterrel elkanyarodva közelíthető meg.	
A telep/ek megközelíthetősége:	Közúton megközelíthető, a 75 - ös számú főútról.	
A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szeméttelep, feldolgozó üzem stb.):	Nem releváns, nincsen egészségtelen üzem, létesítmény.	

Forrás: helyi adatgyűjtés

A táblázatból is megállapítható, az 1928 óta Pacsa településhez tartozó Pacsatütti rész 94 - 92 lakóépületet jelentő kb. Pacsa város belterületének 1/3-át kitevő nagyságú terület. Miután korábban önálló település volt, ezt a sajátosságát a mai napig megőrizte, Pacsáról közvetlenül a 75-ös főútról közelíthető meg, amely forduló Pacsa közigazgatási táblától néhány száz méterre található, az ipari park - benzinkút előtt.

A lakóépületeken kívül más épület nem található. A terület közigazgatási és közszolgáltatási igényeit Pacsa látja el. Víz, gáz, villany, hulladékszállítás rendelkezésre áll, kivéve azon házakat, melyek nem igényelték eddig a bekötést.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

		összes fő	férfi	nő
a telepen/szegregátumokban élők száma és változása	2013	263	134	129
	2014	269	138	131
	2015	273	140	133
	2016	276	141	135
	2017	284	145	139
0-6-éves		31	14	17
7-14 éves		32	17	15
15-30 éves		86	42	44
31-45 éves		64	32	32
46-64 éves		58	45	13
65< éves		13	4	9
hátrányos helyzetű gyermekek száma		4	3	1
halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma		86	44	42

Forrás: Önkormányzati (helyi) adatgyűjtés

A Pacsatütti részen 2013 – 2017 között számszerűen nem jelentős mértékben változott a 94 - 92 lakásban élők száma. Legnagyobb számban 15 – 30 éves korosztály lakja, melyen belül a nők aránya magasabb. Sajnálatos módon az összlakosság szám nagyobbik része munkanélküli. Az aktív korúak (15 – 64 év) száma 221 főre tehető, melyből talán a fele foglalkoztatott

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Ilyen átrendeződés nem figyelhető meg Pacsán.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az Eü. Törvény a települési önkormányzat főbb feladat- és hatáskörei között kötelező feladatként határozza meg az egészségügyi alapellátást, valamint a környezet- és település-egészségügyi feladatokat. Jelen terv készítésekor hatályos szövege szerint:

„152. § (1)-(2)*

(3)* A helyi önkormányzat az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettségének részeként gondoskodik

a) a tulajdonában, illetve fenntartásában lévő, közfinanszírozott egészségügyi szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató működtetéséről,

b) a 2013. április 28-án tulajdonában, illetve fenntartásában lévő egészségügyi szolgáltató számára - az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló törvény alapján - megállapított közfinanszírozott szakellátási feladatok ellátásáról,

c) a tulajdonában lévő, közfinanszírozott egészségügyi szakellátási feladat ellátására szolgáló vagyonhoz kapcsolódó - az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló törvény alapján a helyi önkormányzat rendelkezési joga alá tartozó szakellátási kapacitással ellátandó - közfinanszírozott egészségügyi szakellátási feladatok ellátásáról.

(3a)* A helyi önkormányzat (3) bekezdés szerinti vagyona a (3) bekezdés szerinti intézményműködtetési kötelezettség keretében ellátandó egészségügyi szakellátási feladat teljesítését szolgálja.

(4)-(5)*

152/A. §* A települési önkormányzat együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben az ezeket végző szervezetekkel és személyekkel, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezen tevékenységeket.

152/B. §* A járásra, illetve a fővárosban a fővárosi kerületre vonatkozóan - azon járásokban, ahol működik egészségfejlesztési iroda, az egészségfejlesztési irodák bevonásával - a járásszékhely város önkormányzata a területileg érintett települési önkormányzatokkal vagy azok társulásaival egészségtervet [a továbbiakban: járási (fővárosi kerületi) egészségterv] dolgoz ki, illetve gondoskodik az abban foglaltak megvalósításáról, amelynek során együttműködik a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalával, az alapellátást és a szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatókkal, valamint az egyéb érintett ágazatok szereplőivel.

153. § (1) A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

a) gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,

b)* biztosítja a 73. § (1) bekezdése szerinti külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,

c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest - saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

d)*

(2) A települési önkormányzat képviselő-testülete dönt a gyógyiszap és gyógyforrástermék kitermeléséről, kezeléséről, az elismert gyógyvíz, a gyógyiszap és a gyógyforrástermék palackozásáról, csomagolásáról, valamint forgalomba hozataláról, illetve engedélyezi e tevékenységeket.”

Pacsán az egészségügyi alapszolgáltatások közszolgáltatásainak többsége helyben elérhető, így van felnőtt háziorvosi, fogorvosi ellátás, védőnői szolgálat, sőt mentőállomás is. Gyermekorvos, fekvőbeteg ellátás, laborvizsgálat (Pacsa Város Önkormányzata a 105/2014. (XI.25.) határozatával döntött a heti egyszeri laborvizsgálat biztosításáról) elérhető 25 km-re levő zalaegerszegi megyei kórházban, annak szakrendelőiben, azonban a területi ellátási rend átrendeződése miatt körzeten illetve megyén kívüli kórházak is lehetnek illetékesek. Ezen esetek száma Pacsa viszonylatában nem jelentős.

A térségben falu – és tanyagondnoki szolgálat is igény szerint segíti krízishelyzetben az eljutást, de a buszközlekedésnek köszönhetően is könnyen elérhetőek a közszolgáltatások.

A lakosság egészségtudatossága sajnos elmarad az európai szinttől, de a szűrővizsgálatok és az egészséges életmóddal kapcsolatos programok szervezése némileg javítani látszik ezt az arányt, jelentős eredmény azonban csak hosszú távon várható.

A háziorvosi körzet lakosságszám szerinti megoszlása tekintetében 0-14 évesek: 304 fő, 14 év felett 1464 fő (2016 adat). A fogorvosi körzet lakosságszám megoszlása korcsoportonként 0-18 év 354 fő, 18-64 év között 1114 fő, 65 év felett 300 fő (2016 adat). A fogorvosi körzethez hat település tartozik, a rendelő a pacsai egészségcentrumban található, az épület Pacsa Város Önkormányzata tulajdonban van, míg a berendezéseket dr. Hajduk Árpádtól nyugalalmazását követően megvásárolták a körzethez tartozó önkormányzatok. Az ellátás vegyes rendszerben történik, azaz a hét négy napján felnőtt fogászat, egy nap gyermek – illetve iskola fogászat van. Az iskolák szűrése félévente történik.. A védőnői munka az alapellátás részeként a családok egészségének megőrzésére, segítésére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészség nevelés.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	0.
2013	1	0.	0.
2014	1	0	0.
2015	1	0.	0
2016	1	0.	0
2017	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Közgyógyellátás keretében a gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök és gyógyászati ellátások beteg által fizetendő térítési díjához az alábbiak szerinti feltételekkel hozzájárulás vehető igénybe.

Az ellátásokat az arra jogosult orvos közgyógyellátás jogcímen rendelheti, ha a beteg bemutatta a hatályos (le nem járt) és egyben érvényes közgyógyellátási igazolványát. Közgyógyellátással csak a beteg személyes szükségletének kielégítéséhez szükséges mértékű ellátás rendelhető.

Gyógyászati segédeszköz vásárlása, illetve gyógyászati ellátás igénybevétele esetén a közgyógyellátási igazolványt be is kell mutatni, azonban gyógyszerárban nem szükséges, mert ott on-line ellenőrzik, hogy a vényen feltüntetett személy szerepel-e a közgyógyellátásra jogosultakról a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (a továbbiakban: NEAK) által vezetett nyilvántartásban.

A közgyógyellátási kérelem benyújtására 2015. március 1. napjától a Járási Hivatalokban van lehetőség.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	63
2013	54
2014	43
2015	42
2016	28
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Pacsán az eltelt 5 évet alapul véve megállapítható, hogy 2012 – 2016 között közgyógyellátásra jogosultak száma folyamatosan csökkent.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	n.a.	n.a.	-
2013	n.a.	n.a.	-
2014	n.a.	n.a.	-
2015	n.a.	n.a.	-
2016	n.a.	n.a.	-
2017	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Ennek az ellátásnak a kérelmezését, elbírálását szintén átvették a Járási Hivatalok 2015. március 1. napjától, így Pacsán az igénylők számáról az eltelt években sajnálatosan nem áll rendelkezésre adat.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

A vizsgált időszakban értesítő kiküldésével a zalaegerszegi megyei intézménybe való beutazással valósul meg. A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat biztosítja. Emellett az iskola-egészségügyi feladatok között is megvalósulnak a kötelező szűrővizsgálatok. A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák a lakosság körében, főként a gyermekek, idősek, illetve a magas kockázatú célcsoportokra fókuszálva. A körzeti feladatokat ellátó védőnő a módszertani ajánlások alapján elvégzi a szűrővizsgálatokat, az észlelt eltérésekről értesíti a háziorvosokat.

Kiemelt feladata az iskola – egészségügyi tevékenység keretében az egészségfejlesztés, nevelés – elsősorban az egészséges életmód támogatása, a népegészségügyi program és az iskolai egészségfejlesztési terv megvalósítása (fogápolás, személyi higiéné, balesetvédelem, környezetvédelem, betegségek megelőzése, dohányzás ártalmait, parlagfű-mentesítés)

2017. évi egészségprogram keretében 8 fő babamasszázs bemutatón, 5 fő komputeres szemvizsgálaton 204 fő egészségügyi szűrővizsgálaton vett részt.

c) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat köznevelési intézményében megszervezi a közétkeztetést, saját konyhával rendelkezik, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos.

d) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra több formáját is, az egészségmegőrzést és a versenysportot egyaránt.

Az önkormányzat támogatja a helyi futball, kézilabda csapatot és a horgász - egyesületet is.

A volt Pacsai Sportkollégium országosan ismertté tette a település nevét. Az 1990-es évek elejéig a ZTE utánpótlás nevelésének rangos bázisa volt. Az intézmény hanyatlása a rendszerváltás után indult el, amikor a sportegyesület már nem tudta vállalni a finanszírozását, melynek okaként az új, akadémiai bázisok kiépülését jelölték meg. De ez nem jelenti azt, hogy Pacsán ne lenne futbalszerető közönség, így az önkormányzat az 1975-ös intézmény régi hírnevét vissza szeretné állítani. Folyamatos erőfeszítéseket tesz ennek érdekében, így a 2013. évben részt vett az MLSZ műfüves pályaeépítési programjában is, az utánpótlás nevelés infrastruktúráját erősítendő műfüves pálya került építésre. Célja növelni azon gyermekek létszámát, akik a labdarúgással tömegsport szinten foglalkoznak, ezáltal nemcsak a testi fejlettséget, edzettséget, de az esetleges csellengő, jövőkép nélküli gyermekek számára is kitörési lehetőséget biztosítva.

A helyi futball csapat a megye III. osztályú bajnokságában vesz részt. Jelenleg a keretüket 12-20 fő alkotja. A felnőtt csapat mellett a Bozsik program keretében 30 igazolt fiatal (8-13 évesek), akik az U9-től U13-ig szerepelnek tornákon

A téli időszakban az általános iskola 2012. évben teljes mértékben felújított, speciális aljzattal ellátott tornatermet vehetik igénybe.

Miután Pacsa Önkormányzata és a Horgászegyesület közös fenntartásában van a település határában, gyönyörű fás környezetben egy horgászto, a haltelepítéseknek és folyamatos gondozásnak köszönhetően nemcsak a lelkes helyiek örömeire szolgál, hanem több kilométeres körzetből is érkeznek pecások (2017. évben 2.2 millió forint értékben történt haltelepítés, a horgászok 5000 kg halat zsákmányoltak).

200 állandó tagból 100 fő pacsai lakos. Kiemelendő, hogy magas az ifjúsági és gyermek horgászok száma. A Horgászegyesületnél lehetőség van állami horgászvizsga letételére is.

Tömegsport jelleggel megemlíthető, hogy a térségben kiváló túrázási lehetőségek is vannak, amelyet sokan gyalogosan, kocogva illetve kerékpárral fedeznek fel.

e) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Szociális Család és Gyermekjóléti Központ Pacsa biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. A preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

f) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor

g) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Átmeneti segélyezés esetén a pacsai önkormányzat kiemelt céljának tekinti, hogy a szűkös forrás ne aprózódjon még tovább, lehetőség szerint valódi és tartós változást eredményezzen (pld. műtétek esetén vagy gyógyászati segédeszközök vásárlása során). Sok esetben van szükség egyszeri kisebb összegű támogatásra is, amely pénzbeli vagy a falu – és tanyagondnok révén természetbeni (munkaügyi központtal együttműködés miatti útiköltség, esetenként bevásárlás). Rendszeres segítséget jelent a térségben az óvodába, iskolába szállítás falugondnoki buszokkal, amely segíti a kiemelt célcsoportokat.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) községi élet színterei, fórumai

A községi élet színterei fogalmilag sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek, így a könyvtár, Városvédő és Szépítő Egyesület, Pacsai Szivárvány Dalkör, Nőszírom Kulturális Egyesület. Pacsa kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, polgáraink többsége lokálpatrióta.

A Városvédő és Szépítő Egyesület borversenyt szervez, részt vesz a civil nap és a különböző programok megszervezésében.

Sikerrel megszervezésre kerül az önkormányzat és az egyesület által az időskorúak találkozója, illetve adventkor helytörténeti kiállítás.

Minden év június harmadik vasárnapján kerül megrendezésre a pacsai búcsú.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezeléseik)

Pacsán a közösségi együttélés változó képet mutat, a település viszonylag békés, de az életminőség változásával, gyengülésével az emberek egyre jobban féltik vagyontárgyaikat, értékeiket.

A rendezvényeken a fiatalok magatartása jelent problémát, a helyi értékeket, a civil szervezetek nagy részben önrőből történő programszervező tevékenységét nem tisztelik. Az önkormányzat lehetőségei szerint biztosítja a tartalmas és kulturált szórakozást.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi programok megszervezése nem történhetne meg a civil szervezetek önkéntes és áldozatos munkája nélkül.

A Horgászto és környezete rendezésében a pacsai Horgászegyesület tagjai vesznek részt. Emellett az iskola, a civil szervezetek is minden évben csatlakoznak a Föld napja keretében megrendezendő szemétszedési akcióhoz a tisztább környezetért.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.

A települési állampolgárok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, nem jó.	Az egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
--	--

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló 1989. november 20-n kelt ENSZ Egyezményt, megteremtette a gyermekvédelmi rendszert (Gyvt. És Gyer.) illetőleg elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát.

A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít.

A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek.

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó.

A gyermekek védelmét szolgálják a

- pénzügyi és természetbeni ellátások: a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzügyi, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat az önkormányzat **gyermekjóléti alapellátásokról szóló 14/2012. (V.24.) önkormányzati rendelete** tartalmazza.
- gyermekjóléti alapellátások: a Szociális Család és Gyermekjóléti Központ Pacsa szervezi, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelembe vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A Szociális Család és Gyermekjóléti Központ Pacsa kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A legtöbb jelzés az általános iskolából érkezik igazolatlan

hiányzás miatt, de az egészségügyi szolgáltatók (házi orvos, védőnő) is megteszi a jelzést. A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított. A védőnőhöz családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	9	9
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	31	n.a.
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	192
2013	187
2014	126
2015	109
2016	102
2017	99

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2017-ben összesen 51 család 99 gyermeke volt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult a családok jövedelmi helyzete alapján, amely jogosultságot jelent a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, egyszeri támogatásnak és külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. pályázatokon való részvétel, szociális támogatások stb.) az igénybevételére.

A jogosult családok részére augusztus és november hónapban Erzsébet utalványban támogatás kerül kifizetésre. A támogatás összege a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számára 6000 Ft/gyermek a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében 6500 Ft/gyermek.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	37	114	0	135	19	
2013		103	12	123	0	
2014		75	22	116	0	
2015		76	14	123	0	
2016		81	15	129	0	
2017		70	17	140	0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

2017. évtől minden általános iskolás korú gyermek ingyenes tankönyvellátásban részesül.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők mindegyike részesül a Gyvt. Alapján kedvezményes iskolai étkeztetésben is.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Egy gyermek található Pacsán, aki nem magyar állampolgár.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Pacsatüttös településrészen élő gyermekek is minden, a törvényben biztosított támogatást megkapják, illetőleg az ingyenes tankönyvellátásban is részesülnek. Tekintettel arra, hogy az önkormányzat szűkös anyagi kerettel rendelkezik a településen külön kiemelt juttatások sem a belterületi, sem a tüttösi részben élők számára sincsen. Minden támogatáshoz egyenlő eséllyel jutnak hozzá, a közszolgáltatásokhoz szintén. Az önkormányzat az alapszolgáltatások minőségének folyamatos javításával, bővítésével kívánja segíteni a fejlődésüket, egyenlő mértékben.

Pozitív diszkriminációról lehet inkább esetükben beszélni, miután a tanulmányi eredményeik az átlagosnál gyengébbek és a szülői negatív magatartásminta miatt hátrányokkal érkeznek a közösségbe, így mind az óvodai, mind az iskolai foglalkozások során felzárkóztató programokat kell

biztosítani számukra. A tehetséges fiatalok az iskolai szereplések során is foglalkoztatva vannak. A bejárásukat falugondnoki szállító busz segítségével biztosítjuk.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Azt, hogy mi minősül egészségügyi ellátásnak az Eütv. adja meg, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körébe gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A pacsai Védőnői Szolgálat ellátási területe Pacsa és Nemesrádó települések. Pacsán önálló tanácsadó helyiség van, külön akadálymentesített bejáróval és váróval, elkülönítve a háziorvosi rendelőtől. Egy védőnő látja el a feladatokat, a gyermekek születésének csökkenésével az ellátotti létszáma is csökkent, amelyet az alábbi táblázat szemléltet.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	45
2013	1	37
2014	1	45
2015	1	46
2016	1	61
2017	1	55

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Mint azt az orvosi ellátásról szóló részben ismertettük, Pacsán házi gyermekorvos és a felnőtt háziorvosi ellátás egy személyben látja el az alapszolgáltatási feladatokat. Szakellátás nem áll a településen rendelkezésre, a zalaegerszegi Zala Megyei Szent Rafael Kórház és intézményei területén van lehetőség az ellátás igénybevételére.

c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A védőnő azon családokban is végzi tevékenységét a várandós és gyermekágyas anyákon túl, ahol 0-6 éves korú gyermek él. Folyamatos, célzott, szükséglet szerinti gondozást végez. A gyermek

fejlettségéhez igazodóan nyújt az egészséges életmódhoz szükséges ismereteket. Az észlelt eltérésekről értesíti a házi gyermekorvost.

d) gyermekjóléti alapellátás

Az önkormányzat a gyermekjóléti alapellátást a Szociális Család és Gyermejjóléti Központ Pacsa keretén belül szervezi meg. A törvényben előírt feladatainak eleget téve elsődleges feladatuk a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, a családból való kiemelés elkerülése érdekében.

e) gyermekvédelem

Hazánkban a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról kifejezetten az 1997. évi XXXI. törvény szól, de minden jogágban kiemelt figyelmet fordít a gyermekek különleges védelmére a jogalkotó és jogalkalmazó egyaránt. Erre tekintettel Pacsa Nagyközség Önkormányzat Képviselő testülete is megalkotta 11/2006. (XII.1.) számú a pénzbeli és természetben nyújtott szociális, valamint gyermekvédelmi ellátásokról szóló – többször módosított – önkormányzati rendeletét.

Célunk, hogy az 1989 november 20-án New Yorkban elfogadott (hazánkban az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett) Gyermekek Jogairól szóló Egyezmény alapján a közösségben prioritást élvező gyermekvédelem alábbi alapelvei Pacsán is érvényesüljenek:

- a gyermekvédelmi rendszer úgy épüljön ki a városban, hogy az igazodjon a család és a gyermek szükségleteihez,
- esélyegyenlőséget biztosítson az ellátások igénybevételéhez,
- a rendszeren keresztül nyújtott ellátás nyújtson segítséget a gyermek jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez és a szülői köteleességek teljesítéséhez,
- a rendszer működése során a hangsúly a megelőzésre irányuljon.

Ez jelenti egyrészt a pénzbeli és természetbeni ellátásokat (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, óvodáztatási támogatás, krízishelyzetben a család részére átmeneti segély, gyermekétkeztetés), valamint a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások megszervezését (gyermekjóléti központ, gyermekek napközbeni ellátása egy óvodában illetve általános iskolában). A 2013. január 1-i törvénymódosítással a jegyzői feladatok nem szűntek meg teljes mértékben, gyermekelhelyezések esetében környezettanulmány végzése, gyermektartásdíj behajtása továbbra is helyben jelentkező hatósági feladat.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Pacsán a törvényi előírásokból adódóan nem működik családok átmeneti otthona, illetve anyaoththon sem, a szükségesség és az elérhető helyek, lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése a Szociális Család és Gyermejjóléti Központ Pacsa tevékenységi körébe tartozik.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A Központ a gyermekek részére játszóházat, nyári szünidős táborokat szervez, illetve iskolai keretek között is lehetőség nyílik erre. A gyermekek fejlesztését az óvodaudvaron található 2017. évben átadott KRESZ pálya is segíti. Sportpálya is található a településen, a térség adottságai pedig kirándulásokat, kerékpározást tesznek lehetővé.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az önkormányzat által fenntartott konyha a térségben 350 fős szociális étkeztést biztosít. Tekintettel arra, hogy a térség családi házas övezet, minden család számára lehetőség van a saját szükségletek megtermelésére, összefogásra, így a szülők a nyári – szünidei étkeztetést csak kis mértékben igénylik.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Erre vonatkozóan nincsen adatunk.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés településünkön a szolgáltatás nyújtásakor.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Mint azt a bevezetőben kiemeltük, pozitív diszkriminációról lehet beszélni, melyek mind az óvodai, mind az iskolai foglalkozások során felzárkóztató programok során jelentkeznek, valamint az óvodába, iskolába járás során a térségben levő gyerekek buszbérletet kapnak az önkormányzatoktól, illetve bejárásukat falugondnoki szállító busz is biztosítja. Az egészségügyi szűrővizsgálatok, nővédelmi tanácsadás, ellátás, higiéniai kezelések (fejbőr, hajkezelés) is jelentkezhetnek plusz ellátásként.

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012				n.a.
2013				n.a.
2014				n.a.
2015				5
2016				5
2017				5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

2015 évben az önkormányzat családi napközit alapított, mely 5 gyermek befogadását biztosítja, ezzel elősegítve az édesanyák munka világába való visszakerülését. 2017. évben a családi napközi családi bölcsődévé alakult át, bár a befogadóképessége ezzel nem nőtt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	50	
Óvodai csoportok száma	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7:30 - 17:00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	augusztus első két hete	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	3	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	1
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Pacsán egy óvoda található, melyet társulási formában Pacsa és Zalaigrice tartja fenn. 2 csoport működik az év 11,5 hónapjában, augusztus első felében a felügyelet a felsőrajki óvodában megoldott. 3 óvodapedagógus, 2 dajka és 1 kisegítő személyzet dolgozik.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012		3	75	1	67	0
2013		2	50	1	59	0
2014		2	50	1	54	0
2015		2	50	1	49	0
2016		2	50	1	48	0
2017		2	50	1	49	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A gyermekek száma az eltelt 5 évben folyamatos csökkenést mutat, így 2 csoportban való elhelyezésük is elegendő. Gyógypedagógiai csoport nincs.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	91	78	169	91	53,8%
2012/2013	86	80	166	86	51,8%
2013/2014	88	74	162	88	54,3%
2014/2015	90	64	154	90	58,4%
2015/2016	83	65	148	83	56,1%
2016/2017	73	67	140	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolában tanulók számának csökkenése abból adódik, hogy a lakosság idősödő, így kevés a gyermekszületés. A 2015/2016-os tanévig az összes tanuló több mint fele használta ki a napközi adta lehetőségeket, míg a törvénymódosítás miatt a 2016/2017-es évre ez a szám jelentősen megnőtt.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladat ellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	8	1
2012/2013	0	8	1
2013/2014	0	8	1
2014/2015	0	8	1
2015/2016	0	8	1
2016/2017	0	8	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Pacsai Általános Iskolában az alacsony gyermeklétszám miatt évfolyamonként már csak 1-1 osztály indult a vizsgált időszakban. Gyógypedagógiai oktatás nincs.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	21
2012/2013	17
2013/2014	18
2014/2015	16
2015/2016	14
2016/2017	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Az oktatás területén nincsen hátrányos megkülönböztetés, sem szegregációs jelenségek.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések

Miután településünkön csak egy általános iskola működik, így ez a pont nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Egyéni foglalkozások fejlesztése az iskolában.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Problémát jelent az egységes fogalomrendszer hiánya: a gyermekvédelem, az egészségügy a „veszélyeztetett gyermek” fogalmat használja, amelynek a megítélése számos szubjektív elemet takar és mást alkalmaznak köznevelési intézmények.	Rendszeres szakmai találkozók szervezése a Szociális Család és Gyermekjóléti Központ Pácsa bevonásával
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:
a település összlakosságának 51,25%-a nő (879 fő);
nyilvántartott álláskereső nők száma 2017-ben 20 fő
közfoglalkoztatásban résztvevő nők aránya: 50%.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Az alábbi táblázatból megállapítható, hogy az eltelt 5 évben mind a férfi, mind a női munkavállalási korúak (15 – 64 év) száma csökkent. A foglalkoztatottak száma a férfiak vonatkozásában nőtt, a nőknél váltakozó tendenciát mutat a 2016. évben nem éri el a 2012. évben rögzített adatot. A munkanélküliek aránya mindkét nemnél folyamatos csökkenést mutat.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	610	606	539	542	71	64
2013	614	587	539	516	75	72
2014	605	588	543	527	62	61
2015	594	584	555	547	39	38
2016	595	569	561	536	35	33
2017	n.a.	n.a.	-	-	27	20

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkaügyi központ által szervezett programokban valamint a SzGySz Pacsa általi felkészítéseken vesznek részt

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A motiváció hiánya a legnagyobb probléma, de a településen nem nyílik lehetőség elhelyezkedésükre, így elsősorban a képzéseket, a megyén és a munkaügyi szervek általi felnőttképzésben való részvételt tartjuk fontosnak számukra. Szezonálisan a környék gyümölcsöseiben tudnak dolgozni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A törvény szerinti bért kapják nők és férfiak is a közintézményekben, kiegészítő jövedelemre nincsen lehetőség. A polgármesteri hivatal, okmányiroda, óvoda, iskola és a vendéglátó egységek zömében nőket foglalkoztatnak (95%), amennyiben a feltételeknek megfelelnek, a garantált bér illeti meg őket.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. Pacsa Város Önkormányzata 2015-ben családi napközit nyitott, mely 2017. január 1-től családi bölcsődévé

alakult, összesen 5 gyermek befogadására. A rugalmas munkaidő beosztás a törvényi lehetőségeknek megfelelően biztosított.

Tekintettel arra, hogy kisvárosias jellegű település szerkezetéről van szó, ahol a hagyományos családmodellből kiindulva a nagyszülők vagy helyben, vagy a térségben laknak többnyire, a gyermekek felügyelete, vagy az iskolából, óvodából való elvitele - amíg a szülő dolgozik - megoldott. A térségben a falugondnok segítségével jutnak el a gyermekek a pacsai óvodába, iskolába, amikor a szülők dolgoznak, vagy nincsen lehetőségük időben a gyermekekért menni.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnő szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordít. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújt a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	45	45
2013	1	37	37
2014	1	45	45
2015	1	46	46
2016	1	61	61
2017	1	55	55

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A táblázatból kiolvasható, aminek a bemutatását már a demográfiai adatok elemzésénél is megemlítettünk, hogy idősödő társadalomképet vetít előre a statisztikai adat (2016-ban a születések száma 22, míg a halálozásoké 25 volt). – bár a születések száma az elmúlt években nőtt, a halálozások száma minden évben meghaladta azt. Míg 2012-ban 45 főt látott el a védőnő, addig ez a szám 2016-ban már 61.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnő, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszer alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Pacsán a település kis lakosságából adódóan nincsen sem családok átmeneti otthona, sem anyaoththon. Az SzGySz Pacsa feladata annak folyamatos figyelemmel kísérése, hogy az igényeket, az ellátó helyeken levő szabad férőhelyeket feltérképezze, a családokat olyan mértékben gondozza, hogy lehetőség szerint megelőzhető legyen az otthonok igénybe vétele.

Zalaegerszegen és Nagykanizsán is található ellátó hely.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A munkahelyek tekintetében a közszolgálatban (polgármesteri hivatal, okmányiroda, iskola, óvoda, könyvtár, SzGySz Pacsa, konyha) megközelítőleg 95%-ban nők dolgoznak.

A helyi képviselő testület 7 főből áll, melyből 2 nő.

A civil szervezetek, így a Városvédő és Szépítő Egyesület, Nőszírom Kulturális Egyesület is nőkből áll, a helyi rendezvények megszervezésében, a kulturális életben nagy lelkiismeretességgel vesznek részt. Női érdekvédelmi szervezet nincsen.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

„Önmagát becsüli meg minden nemzedék azáltal, hogy tudomásul veszi: a világ nem vele kezdődött.”
Pacsán, mint a demográfiai adatokban jeleztük, a 65 év feletti állandó lakosok száma 2012-2017 között folyamatos növekedést mutat (290 – 300 fő). A 6.1.1. számú táblázatból megállapítható, hogy nem stabil az összes nyugdíjas száma, 2015-ös adathoz képest ismételt emelkedést mutat 2016. Sajnos 2017-es adat nem áll rendelkezésünkre.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket.

6.1.1. számú táblázat - Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	190	282	472
2013	183	273	456
2014	177	276	453
2015	169	269	438
2016	172	272	444
2017	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Pacsán nincs lehetőség erre, igény sem mutatkozott még rá, mert az idősek elsősorban a hagyományos családmódel miatt vagy besegítenek a fiatal és munkavégző szülőknek, így vigyáznak az unokákra, vagy a háztáji kertekben dolgoznak.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Mint az a táblázatból megállapítható, nappali ellátásban részesülő időskorúak száma nulla, miután olyan időskorú nincsen, akinek semmilyen rokon kapcsolat van, így egyedül maradna. Szociális ellátás terén tanyagondnoki szolgálat működik, amely az ellátásukat nagyban segíti.

A minden évben megrendezésre kerül az időskorúak találkozója, mely nagy sikert arat. Informatikai hozzáférés, illetve közművelődés során a könyvtárat vehetik igénybe.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	290	0	0%
2013	293	0	0%
2014	293	0	0%
2015	299	0	0%
2016	300	0	0%
2017	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	2
2013	2
2014	2
2015	1
2016	1
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Minden évben megrendezésre kerül nagy sikerrel az időskorúak találkozója, melyet az önkormányzat szervez a Városvédő és Szépítő Egyesülettel közösen. A Művelődési Ház 2017. évi átadását követően, a díszteremben kap otthont a rendezvény, ahol az időseket évente egyszer vacsorával, kulturális programmal látja vendégül.

Az informatikai hozzáférés, illetve közművelődés során a könyvtárat vehetik igénybe.

Működik házi segítségnyújtás is a SzGySz Pacsa szervezésében.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egyedül élő időskorúak	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.
Daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Áldozattá válhatnak figyelmetlenségük, hiszékenyséjük miatt	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése. Térfigyelő kamerarendszer bővítése
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége, a fiatalok a helyi hagyományokat nem őrzik tovább	Generációs programok szervezése (Szivárvány Dalkör bővítésének lehetősége)
a településen kis létszámban használják az internetet az idős korosztályból, informatikai jártasságuk csekély	az idős célcsoportnál a számítógép és internet használat alacsonyabb mértékű, mint a fiatalabb korosztályok körében, ezért az önkormányzat civil szervezetek bevonásával „Kattints rá Nagy!” címmel, hétköznapi internethasználatot és elektronikus levelezési készségek elsajátítását célzó csoportos képzéseket szervez a településen élő 60 év feletti emberek számára

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékossgátípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékossgban szenvedők aránya.

A munkanélküliség mellett az élet talán egyik legnagyobb problémájával, a károsodott egészséggel küzdő embertársainkról van szó. Európa országaiban minden hatodik ember valamilyen szintű fogyatékossgal él, a velük való bánásmód mégis a kirekesztettségre épül, nem tudnak részt venni a gazdasági és társadalmi életben. A munkavállalás előfeltétele a megfelelő képzettség, aminek a hiánya rendkívül beszűkíti a lehetőségeiket. A látássérültek tekintetében például a felsőfokú végzettségűek aránya országos adat szerint mindössze 5%, amely a vak nőknél még kisebb *(adat forrása: a Debreceni Egyetem kutatási anyaga – Németh Petra: Oktatás és munkavállalás a látássérültek aspektusából – az integrált és szegregált tanulási és munkavállalási lehetőségek összehasonlítása címmel)*. Biztató, hogy az arány nő, köszönhetően a felsőoktatási intézmények felkészültségének, tárgyi és technikai fejlődésének.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen nincs nappali ellátás, lakóotthon, gondozóház. Erre jelenleg nincs is igény, az érintettek ellátása családon, környezeten, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2012	27	31
2013	29	27
2014	25	29
2015	24	30
2016	20	30
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 7.1.2.sz tábla nem került kitöltésre, miután nincs fogyatékos személyek számára nappali ellátás a településen.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők, az időskorúak járadékában részesülők tekintetében van, amely fentebb ismertetésre került.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Pacsán az iskola és az óvoda felújítása során kiemelt figyelmet fordítottunk a teljes körű akadálymentesítésre, így hallás – látás sérült számára is minden feltétel adott a fogyatékoságának megfelelő képzésre.

Egy kisgyermekről van tudomásunk aki szervi megbetegedés miatt fejlődésében visszamaradott, illetve egy idős korú mozgássérült van, akinek kerekesszékkal közlekedése megoldott a településen. A polgármesteri hivatal és az orvosi rendelő is részben akadálymentesített.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közzszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a településen működő kis- és mezőgazdasági vállalkozóknak, az egyháznak, Pacsa egész lakosságának közös érdeke és felelőssége, hogy Pacsa a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében szívesen és sokat tesznek az önkéntesek és a településen működő civilszervezetek:

- Városvédő és Szépítő Egyesület,
- Pacsai Szivárvány Dalkör
- Nőszírom Kulturális Egyesület
- Pacsai Rendőrőrs
- ADA Háziorvosi Bt.
- TAFER Dental Bt.
- Pacsa Város Védőnői Szolgálat
- Pacsa Városi Könyvtár
- Haladás Horgászegyesület
- Haladás SE Pacsa
- Pacsai Polgárőr Egyesület
- Pacsa és Környéke Tűzoltó Egyesület

A civil szervezetek a közös célok, kulturális, szórakozási, sport, vagyonvédelmi célok megvalósításához mozgósíthatóak és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében. Tevékenykednek a civilnapon, városnapon, ünnepségeken, sporteseményeken, vöradáson, gyermek-, illetve idősek napján és vigyáznak a közbiztonságra.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat a költségvetésében az elmúlt években különböző összegeket tervezett a civil szervezetek és az egyház támogatására. Kapcsolatuk jónak mondható, közös erőfeszítéssel tesznek az élhetőbb településért. Nemzetiségi önkormányzat nincsen.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A pacsai önkormányzat tagja a Pacsa és Térsége Többcélú Kistérségi Társulásnak, a Közép Zalai Szociális és Gyermekjóléti Társulásnak, valamint az Óvodafenntartó Intézményi Társulásnak is.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nem működik nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Városvédő és Szépítő Egyesület szinte minden releváns szegmenst megszólaltat: a közfoglalkoztatottakkal együtt tesz a virágos és vendégváró településképpért. Az Egyesület részt vesz több kulturális program megszervezésében is, így az időseket is felkarolja, gyermeknap palacsintasütő rendezvényük pedig a legkisebbekhez szól. Az időseket és a fiatalokat is meg kívánja nyerni a Szivárvány Népdalkör. A Nőszírom Kulturális Egyesület nevéből adódóan a nők szabadidős tevékenységéhez járul hozzá.

A sportegyesületek is minden szegmens részére elfoglaltságot nyújtanak: a mélyszegénységben élők részére hasznos szabadidőtevékenységet és a tehetséges fiataloknak kiemelkedési lehetőséget, az idősebbeken túl már egyre több fiatal érdeklődik a horgászat iránt is. Az egészségügyi, védőnői szolgálat munkája is mindent szegmens területén kimutatható, ahogyan a tűz - és rendvédelmi szervek tevékenysége is.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A vállalkozók száma nem jelentős, szerepük a közéletben gyengül a gazdasági válság miatt, de lehetőség szerint megkeresésre valamilyen módon segítik a helyi rendezvényeket, ezzel együtt támogatva az esélyegyenlőségi csoportokat.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a kerületben dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Pacsai Közös Önkormányzati Hivatalban, a Pacsai Városi Könyvtárban bárki számára elérhető, valamint az Önkormányzat honlapján -www.pacsa.hu - közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum folyamatosan hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósítása, intézkedési terve

1. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

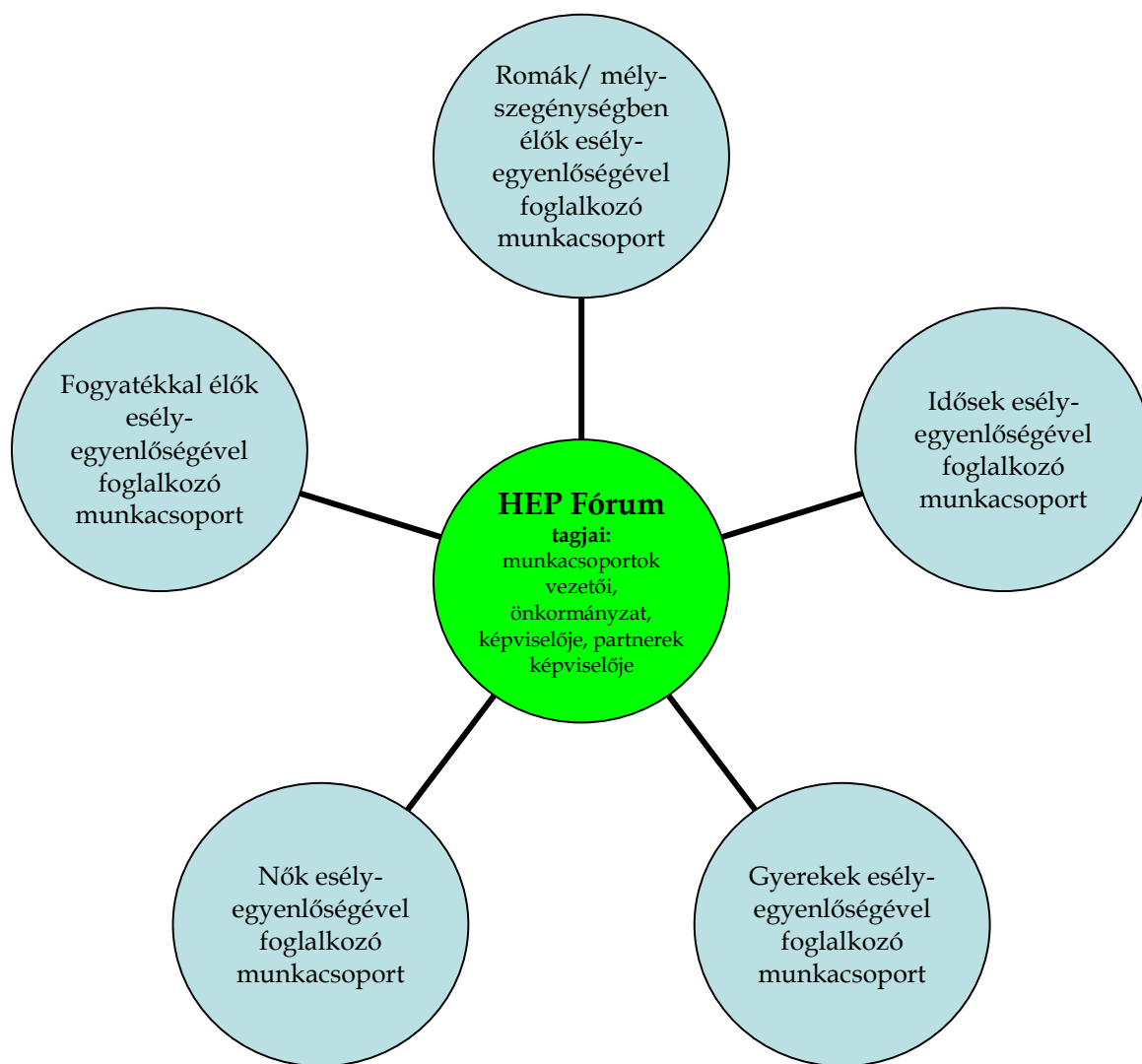
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívtunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a mindenkori polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

2. A HEP IT részletei

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Jövőképünk

Pacska Város Önkormányzata legfontosabb célja településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Fentiek értelmében

- Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák teljes körűen beintegrálódnak.
- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózzanak.
- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek biztonságos jövőjét.
- Folyamatosan odafigyelünk az idősök egészségi állapotára, mentális frissességére.
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkaerő piacon való részvételt családbarát, azaz rugalmas munkaidő beosztással.
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közösségi életbe való bevonására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma										
1	Egészségház korszerűsítés	A pacsai orvosi, fogorvosi és védőnői rendelők belső felújítása korszerűsítése	Korszerűbb, jobb ellátás.	Gazdasági Program	A pacsai orvosi, fogorvosi és védőnői rendelők belső felújítása korszerűsítése, ezáltal jobb ellátásban részesülnek a lakók	polgármester	2019.12.31.	Egészségház belső felújítása korszerűsítése	pályázati pénz, önkormányzati önrész (kötségvetés)	2023
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Felzárkóztatási, fejlesztési programok	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	felzárkózás	Városi könyvtár és közművelődési program	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése	polgármester	2020.01.01.	Továbbtanuló, társadalom számára hasznos tevékenységet végző fiatalok számának emelkedése	Humán és pénzügyi erőforrás, közművelődési szakember alkalmazása	5 év
2	Közfoglalkoztatás megtartása	Alacsony iskolai végzettségűek, nyugdíj előtt álló munkanélküliek elhelyezkedési gondjai.	foglalkozáshoz jutás		kapcsolatfelvétel, együttműködés	polgármester	2020.01.01.	közmunkához jutottak száma	pénzügyi forrás, meglévő humán erőforrás	2 év
3	Lakossági adósságállomány újratermelődése	Rezsihátralék, az anyagi források nem megfelelő beosztása miatti eladósodás megelőzése	eladósodás és hajléktalanság elkerülése		kapcsolatfelvétel, együttműködés	SzGySz	2023.12.31.	segélyt kérők száma	pénzügyi forrás, meglévő humán erőforrás	5 év
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Prevenció	Veszélyeztetett	egységes és	gyermekvédelmi	kapcsolatfelvétel,	polgármester,	2020.01.01.	prevención részt	meglévő humán	3 év

		gyermek fogalmának visszásságai	ezáltal hatékonyabb, működőbb rendszer	beszámoló	együttműködés	SzGySz		vettek száma	erőforrás, TV képűtség honlap, szórólapok	
2	Gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működése	A család működését zavaró és akadályozó okok. Nevelés, gondozás, szeretet hiánya	ne történjen érzelmi vagy testi bántalmazás	gyermekvédelmi beszámoló	adatgyűjtés, együttműködés	polgármester, SzGySz	2020.01.01.	esetek száma	meglévő humán erőforrás	
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Gyermekek napközbeni elhelyezése	korlátozott a családi bölcsődében elhelyezhető gyermekek száma	Legyen hol elhelyezni a gyermeket, ha az édesanya vissza szeretne kerülni a munka világába.		A meglévő családi bölcsőde bővítésének lehetősége	polgármester	2023.01.01.	gyermekek száma	pénzügyi forrás, humán erőforrás	
2	Mivel töltssem az időm?	Gyed, Gyes után nem tudnak visszatérni a munkába	Esetleges új vállalkozások beindítása		hely kijelölése, program megszervezése	polgármester, SzGySz	2021.01.01.	munkába visszatérők száma	pénzügyi és technikai forrás, meglévő humán erőforrás	
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Aktív időskor	nincs munkalehetőség, nem élnek az idősek aktív életet	Az idősek is vegyenek részt a közösségi életben		programok szervezése, tájékoztatás	polgármester	2020.01.01.	résztvevők száma	helyszín biztosítása, meglévő humán erőforrás	évente
2	Kattincs nagy sütés közben	az idősek és a fiatalok összehozása, a hagyományok átörökítése, az idősek bevezetése az informatika világába	A fiatalok és idősek közötti szakadék megszüntetése		programok szervezése	polgármester	2020.01.01.	résztvevők száma	helyszín és humán erőforrás biztosítása	évente
3	Figyeljünk egymásra!	a bűnelkövetők számára veszélyeztetett korosztály	azonnali segítségnyújtás	Pacsa Rendőrőrs beszámolója	Idősek tájékoztatás	polgármester, Rendőrség	2020.01.01.	rendőrségi, polgárőri riasztások száma	meglévő humán erőforrás, TV képűség honlap, szórólapok	évente
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										

1	A fogyatékkal élők biztonságaért	járdák rossz állapotának helyreállítása	biztonságos legyen a közlekedés, tolókocsival is		Járdák javítása, új járdák létesítése	polgármester	2023.01.01.	kijavított felület	Pénzügyi, pályázati erőforrás	10 év
2	Intézmények akadálymentesítése	önkormányzati tulajdonban lévő épületek, intézmények nem mindegyike akadálymentesített	Ügyintézés biztosítása mozgássérültek részére	szoc. beszámoló	együttműködés	polgármester	2023.01.01.	ügyet intézők száma	pénzügyi és technikai forrás, meglévő humán erőforrás	5 év

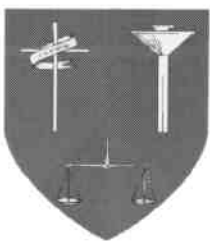
3. Elfogadás módja és dátuma

I. Pacsa város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Pacsa város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 116/2018. (XI.29.) számú képviselő testületi határozatával elfogadta.

2018. december 14.

Pácsa Város Önkormányzata

8761 Pácsa, Kisfaludy u. 2.

Tel: 92/568-168; Fax: 92/568-011

E-mail: titkarsag@pacs.hu

K I V O N A T

**Pácsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2018. november 29-i nyilvános ülésén készült jegyzőkönyvből**

116/2018. (XI.29.) számú képviselő testületi határozat

**Pácsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy elfogadja
Pácsa Város Települési Esélyegyenlőségi Programját (2018-2023) és
mellékleteit.**

Határidő: értelemszerű

Felelős: Kelemen Tamás polgármester

K.m.f.

Dr. Benedek Karolina sk.
jegyző

Kelemen Tamás sk.
polgármester

A kivonat hiteles!

Pácsa, 2018. december 14.

Marton Nikolett
titkársági-személyügyi
ügyintéző

